

باسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی گرگان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

آیین نامه نظام جامع ارزشیابی آموزشی اعضای هیات علمی

دانشکده علوم پزشکی گرگان

تهیه و تنظیم توسط

کمیته ارزشیابی اساتید مرکز مطالعات و توسعه آموزش

آبان ماه ۱۴۰۲

مقدمه

اعضای هیات علمی به عنوان مهمترین نیروی انسانی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در تحقق اهداف عالی دانشگاهها که همانا توسعه پایدار و همه جانبه کشور می باشد، بسیار موثر می باشند. بنابراین موفقیت دانشگاهها، قویا وابسته به توانمندیهای اساتید و بهبود و ارتقاء مستمر عملکرد ایشان می باشد. از طرفی اعضای هیات علمی وظایف و مسؤولیت های متعددی به عهده دارند که از آن جمله می توان به آموزش، پژوهش، ارائه خدمات بالینی، دانش پژوهی، رایحه مشاوره و مسؤولیت های اجرایی اشاره کرد. به همین دلیل حفظ و ارتقای کیفیت آموزش از وظایف اصلی اعضای هیات علمی و نظام آموزشی محسوب می شود. برای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزش، برخورداری دانشگاه از نظام منسجم و جامع ارزشیابی استاد لازم و ضروری می باشد. در راستای تحقق این هدف کلیدی، سامانه جامع ارزشیابی با هدف انجام هر گونه ارزیابی از طریق اینترنت در سطح دانشگاههای علوم پزشکی طراحی و پیاده سازی شده است که می تواند به عنوان ابزار مناسبی جهت ارتقاء سطح کیفی عملکرد سازمان مورد استفاده قرار گیرد.

این سامانه ارزشیابی در دانشکده علوم پزشکی گراش فرایند ارزیابی عملکرد اساتید را از مرحله تعریف پرسشنامه تا جمع آوری اطلاعات و ارائه نتایج، گزارشات و آمارهای مربوطه پردازش و مدیریت می کند و دارای دو نوع کاربرد آموزشی (مسئولین مربوطه در اداره کل خدمات آموزشی) و ارزشیابی (مسئولین مربوطه در معاونت آموزشی دانشکده) می باشد. همچنین علاوه بر انجام ارزشیابی به روش الکترونیک، گروهی متشکل از اعضای هیات علمی و کارشناسان ورزیده و دوره دیده جهت ارزشیابی حضوری و کیفی اساتید تشکیل تا در موارد ضروری و در صورت وصول اعتراض اساتید بتوان با این گروه ارزشیابی را انجام داد.

۱. هدف و ضرورت اجرای برنامه ارزشیابی

این آیین نامه به منظور دستیابی به اهداف زیر تدوین شده است.

هدف کلی

ارتقاء فرایند اجرای ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی

اهداف اختصاصی

- تعیین ساختار، فرایند و نکات اجرایی نظام ارزشیابی استاد

- ایجاد ساختار مشخص و تعریف شده در انجام ارزشیابی اعضای هیات علمی با لحاظ نمودن تفاوت گروهها و رشتهها
- تعیین چگونگی کاربرد نتایج ارزشیابی در تصمیم گیریهای مدیریتی در قبال اعضای هیات علمی
- آشنایی اعضای هیات علمی و مدیران با نحوه ارزشیابی و پیامدهای آن
- کمک به ارتقاء عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی با ارائه بازخورد
- آشنایی اعضای کمیته ارزشیابی استاد با وظایف و مسئولیتهای خود
- آشنایی دانشجویان با فرایند انجام ارزشیابی و پیامدهای آن

۲. ارکان و تشکیلات مربوط به ارزشیابی اساتید

الف) شورای ارزشیابی

شورای ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی دانشکده متشکل از معاون آموزشی دانشکده، مدیر آموزش، مسئول امور هیات علمی و مدیر EDC است. مسئولیتهای این شورا به قرار زیر است:

- شرکت در جلسات شورای ارزشیابی
- بررسی و نظارت بر نحوه اجرایی سازی آیین نامه ارزشیابی
- بررسی و تصمیم در خصوص نحوه الزام دانشجویان جهت انجام ارزشیابی آموزشی اعضای هیات علمی
- بررسی و پاسخگویی به اعتراضات اعضای هیات علمی به فرایند و نتایج ارزشیابی

ب) مسئول شورای ارزشیابی

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی مسئول کل واحد ارزشیابی اعضای هیات علمی می باشد و در این خصوص وظایف ذیل را عهده دار است:

۱. مسئول جلسات بازنگری و اصلاح ارزشیابی اساتید
۲. بررسی بازخوردهای گروه های آموزشی در زمینه ارزشیابی اساتید
۳. نظارت بر فرم های ارزشیابی اساتید بازنگری شده و تائید آنها
۴. نظارت بر روشهای علمی انجام شده جهت بازنگری فرم های ارزشیابی اساتید
۵. مسئول بررسی نحوه انجام حضورغیاب دانشجویان و نحوه ملزم کردن دانشجویان به انجام ارزشیابی اساتید

۳. سازمان مسئول ارزشیابی در دانشکده

کمیته ارزشیابی اساتید در دانشکده: کمیته ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی دانشکده متشکل از مسئول امور هیات علمی، مدیر EDO، مدیر EDC و کارشناس EDC است.

این کمیته مستقر در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان متصدی ارزشیابی آموزشی اساتید دانشکده علوم پزشکی گراش عهده دار فعالیت های زیر می باشد:

۱. برگزاری جلسات کمیته ارزشیابی دانشکده
۲. بازبینی ابزارها و فرم های ارزشیابی اساتید در دانشکده جهت ارتقاء ارزشیابی اساتید
۳. ارزشیابی درونی دانشکده
۴. ارزشیابی کیفی اساتید
۵. ارزشیابی محرمانه حضوری اساتید علاوه برانجام ارزشیابی به روش الکترونیک در مواردی که قانون تعیین می کند.
۶. به روز رسانی اساتید و فراگیران در سیستم و بررسی لیست اعضای هیات علمی یک هفته قبل از هر مرتبه باز شدن سایت جهت شروع فرآیند ارزشیابی
۷. انجام هماهنگی های لازم با مرکز تهران در جهت برطرف کردن مشکلات سیستم مطابق با نیاز دانشکده
۸. بررسی و تصمیم گیری درخصوص اعتراضات اساتید نسبت به ارزشیابی انجام شده
۹. پیگیری و هماهنگی لازم جهت اجرای ارزشیابی دقیق و صحیح
۱۰. بررسی گزارش های مختلف از نرم افزار در مورد وضعیت تدریس و آموزش مدرسین هیات علمی و غیر هیات علمی پس از اتمام زمان ارزشیابی در هر ترم
۱۱. بازخورد به اعضای هیات علمی که عملکردی پایین تر و یا بالاتر از حد قابل قبول داشته اند در جلسه ای با حضور مدیر گروه
۱۲. تهیه گزارش روند تغییرات نمرات ارزشیابی اعضای هیات علمی و ارائه گزارش بصورت مکتوب و مستند به معاون آموزشی دانشکده به منظور استفاده در تغییرات آموزش

۱۳. بررسی نتایج ارزشیابی مدرسین غیر هیات علمی برای تصمیم‌گیری جهت ادامه و یا قطع قرارداد با آنها
۱۴. مشاهده ارزشیابی اساتید جهت بهره‌برداری و اطمینان استفاده‌های تکوینی از نتایج ارزشیابی بصورت عمده (بهره‌برداری از نتایج نه تنها برای ارتقاء، ترفیع و انتخاب استاد نمونه، بلکه ضرورت دارد پایش و مانیتورینگ فعالیت‌های آموزش استاد با این روش نهادینه گردد و در صورت نیاز با تغییر عناوین تدریس، تغییر مقطع تدریس، تغییر دانشکده محل تدریس، سعی در ارتقاء کیفیت آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده صورت پذیرد).
۱۵. تعیین و اعلام محدوده زمانی مناسب جهت باز نمودن سایت
۱۶. بررسی اعتراضات رسیده از اساتید در خصوص نمرات ارزشیابی و انعکاس آن به مسئولین مربوطه
۱۷. بررسی اعتراضات رسیده از اساتید در خصوص اشکالات سیستم و انعکاس آن به مسئولین مربوطه

۴. فرایند اجرای ارزشیابی

ارزشیابی اساتید بطور معمول با استفاده از روشهای کمی و کیفی انجام می‌شود.

الف. ارزشیابی اعضای هیات علمی با استفاده از فرم‌های نظرسنجی روا و پایا که به تایید اعضای شورای آموزشی دانشکده رسیده است و بر اساس نوع درس، در سامانه هم‌آوا تعریف شده است، در پایان هر نیمسال قبل از آزمون پایان ترم انجام می‌شود. بر حسب موقعیت و بنابر درخواست معاونت آموزشی یا مسئول امور هیات علمی، در طول ترم نیز بصورت موردی این ارزشیابی در سامانه هم‌آوا تعریف و فعال می‌گردد.

ب. کلیه فراگیران (اعم از دانشجویان کارشناسی، دکترای حرفه‌ای و تحصیلات تکمیلی و ...) در صورت اخذ واحد می‌توانند نسبت به ارزشیابی استاد ذینفع شرکت نمایند.

تبصره ۱: حداقل تعداد فراگیران در ارزیابی واحدهای بالینی ۸ نفر و در واحدهای نظری ۱۰ نفر در نظر گرفته شود.

تبصره ۲: حداقل مجموع تعداد فراگیران دوره‌های تحصیلات تکمیلی ۸ نفر و در صورتیکه تعداد فراگیران کمتر از ۸ نفر باشند تمامی آنان در ارزشیابی مشارکت داده شوند.

تبصره ۳: تعداد کل فراگیران در واحدهای عملی، آزمایشگاهی، کارآموزی در صورتیکه بیش از ۲۵ نفر باشند، حداقل ۲/۳ آنان و در غیر اینصورت تمامی فراگیران در ارزشیابی مشارکت داده شوند.

نتایج ارزشیابی در دروس عملی و بالینی و تحصیلات تکمیلی با هر تعداد قابل استناد است. ولی در دروس تئوری حداقل بایستی بین ۱/۲ تا ۲/۳ در ارزشیابی شرکت کنند (کلاس های بالای ۲۰ نفر ۱/۲ و کلاس های زیر ۲۰ نفر ۲/۳)

شایان ذکر است در صورتی که استاد در یک مقطع دروس دیگری داشته باشد، در صورتی که میزان مشارکت در یک درس کمتر از این میزان بوده ولی استاد در همان ترم و در همان مقطع دروس دیگری داشته باشد نتایج قابل تجمیع و بهره گیری می باشد.

تبصره ۴: حداقل ساعتی که یک استاد باید در دروس نظری تدریس داشته باشد تا ارزشیابی برای او دارای اعتبار باشد ۴ ساعت می باشد.

تبصره ۵: همچنین با استفاده از روشهای ارزشیابی کیفی در قالب گروههای متمرکز با مدیریت معاون آموزشی و حضور مسئول امور هیات علمی و مدیر گروه مربوطه و با مشارکت نمایندگان دانشجویان، حسب مورد و بر اساس نیاز در طول نیمسال، عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی قرار گرفته و بازخورد مناسب به اعضای هیات علمی ارائه می شود.

۵. فرمت نمره دهی و امتیاز سوالات فرم های ارزشیابی

الف: نمره دهی بر اساس مقیاس نمره دهی لیکرت انجام می شود که مصوب شورای آموزشی می باشد و امتیاز سوالات فرم های ارزشیابی از نظر وزن دهی به هر سوال یکسان می باشد. سامانه هم آوا نمرات را تبدیل به عدد نموده و در گزارشات خروجی سامانه، نمرات از ۲۰ محاسبه می گردد.

ب: ۶۰٪ نمرات ارزشیابی به فراگیران، ۲۰٪ به همکاران، مدیر گروه، معاون آموزشی و رئیس دانشکده و ۲۰٪ به خودارزیابی اختصاص داده می شود.

۶. ترغیب و الزام دانشجویان به تکمیل فرمهای ارزشیابی

- کلیه دانشجویان برای الزام انجام ارزشیابی اعضای هیات علمی و راهکار مورد نظر دانشکده در این زمینه، توسط دفتر EDO توجیه می شوند.
- کارشناسان آموزش دانشکده، موظفند اطلاع رسانی های لازم جهت تشویق دانشجویان به انجام ارزشیابی اساتید را انجام دهند.
- ارائه کارت ورود به جلسه آزمون دانشجویان، منوط به تکمیل فرمهای ارزشیابی استاد باشد.

۷. نحوه بازخورد نتایج ارزشیابی به اعضای هیات علمی

تمام اعضای هیات علمی پس از ثبت نهایی نمرات پایان ترم در سامانه هم آوا، به نتایج ارزشیابی دروس خود در سامانه هم آوا دسترسی پیدا کرده و می توانند نتایج را مشاهده نمایند.

همچنین در صورت انجام ارزیابی کیفی، بازخورد مناسب توسط معاون آموزشی یا مدیران گروه به اعضای هیات علمی ارائه می شود.

۸. نحوه رسیدگی به اعتراضات

- عضو هیات علمی می تواند در صورتی که نقدی بر شیوه و یا نتایج ارزشیابی انجام شده از خود داشته باشد (مشروط بر آنکه نقد مذکور صرفاً در مورد نحوه اجرای سیستم ارزشیابی در مقایسه با آیین نامه ارزشیابی باشد) مراتب را ظرف مدت دو هفته پس از رویت نتایج، بطور مکتوب به کمیته ارزشیابی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه منعکس نماید.
- لازمست مدیر مرکز مطالعات، اعتراض استاد را در کمیته ارزشیابی با حضور معاون آموزشی دانشکده یا نماینده وی مطرح نماید.
- کمیته ارزشیابی پس از بررسی اعتراض یا نقد مربوطه، باید پاسخ و اقدام پیشنهادی را به صورت محرمانه به عضو هیات علمی اطلاع داده و حسب مورد اجرا نماید.
- نمرات ارزشیابی که بر اساس فرمولی محاسبه می شود که شامل ارزشیابی فراگیران، ارزشیابی **همکاران**، ارزشیابی مدیر گروه، ارزشیابی معاون آموزشی (یا ریاست) دانشکده و خودارزیابی می باشد؛ ملاک نمرات ارتقاء و استخدام و تصمیم گیریها در مورد کیفیت آموزش استاد می باشد و از طرفی ملاک پیگیری های بعدی توسط هیأت ممیزه آموزشی و هیأت ممیزه کلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز خواهد بود.

۹. کاربرد نتایج ارزشیابی

- شناسایی نقاط قوت و ضعف عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی و ارائه بازخورد
- استفاده از نتایج در تبدیل وضعیت استخدامی اعضای هیأت علمی
- استفاده از نتایج در ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی
- استفاده از نتایج در ارتقای مرتبه علمی اعضای هیأت علمی
- به عنوان یکی از ملاکهای انتخاب استاد نمونه

مسئول اجرای آیین نامه

مسئول پیگیری و اجرای آیین نامه، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی است.
این آیین نامه در تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ در شورای آموزشی دانشکده مطرح و مصوب گردید و از تاریخ
ابلاغ، لازم الاجرا خواهد بود.